

Faktaark – Ligestilling af psykiatrien

Psykiatrien har i alt for mange år haft mindre bevågenhed end andre sygdomsområder. Det har blandt andet haft konsekvenser for de psykiatriske patienters rettigheder og behandlingsmuligheder. I dag skal mennesker med psykiske sygdomme vente længere på at få behandling i sygehusvæsenet end mennesker med fysiske sygdomme.

Regeringen vil skabe en mere moderne psykiatri og ligestille psykiatrien med andre sygdomsområder. Derfor vil regeringen indføre en ny udrednings- og behandlingsret for psykiatriske patienter, så de får de samme rettigheder som patienter med fysiske sygdomme i forhold til adgang til behandling.

En analyse af den regionale psykiatri peger på, at der er store forskelle i tilrettelæggelsen af arbejdet og dermed et stort potentiale for en bedre kapacitetsudnyttelse. De potentialer skal målrettet realiseres i forbindelse med indførelsen af den nye udrednings- og behandlingsret.

For at skabe et solidt grundlag for den fremtidige indsats på psykiatriområdet har regeringen endvidere nedsat et udvalg, som skal komme med forslag til, hvordan indsatsen for mennesker med psykisk sygdom tilrettelægges og gennemføres bedst muligt. Regeringen vil i efteråret 2013 – med udgangspunkt i Psykiatriudvalgets anbefalinger – fremlægge en samlet og langsigtet plan for udvikling og prioritering af indsatsen over for mennesker med psykisk sygdom.

Fakta

- **Overdødelighed:** En stor nordisk undersøgelse viser, at psykiatriske patienter, der har været indlagt på psykiatrisk afdeling, lever 15-20 år kortere end andre personer. Der har gennem den cirka 20 årige undersøgelsesperiode været en næsten konstant forskel på ca. 20 leveår for mænd og 15 leveår for kvinder.
- **Antallet af patienter:** I 2011 blev godt 21.000 patienter behandlet i børne- og ungdomspsykiatrien. Tallet er steget med 165 pct. siden 2001. I voksenpsykiatrien er antallet af patienter steget fra knap 75.000 i 2001 til knap 93.500 i 2011. Det vil sige en stigning på knap 25 pct.
- **Ventetid:** Den gennemsnitlige ventetid i børne- og ungdomspsykiatrien lå i 2012 på 53 dage. Det er betydeligt lavere end i 2011, hvor ventetiden var 72 dage. Udviklingen dækker imidlertid over store regionale variationer. Et barn fra Region Nordjylland skulle i december 2012 vente 111 dage på at blive set i psykiatrien, mens et barn i Region Sjælland kom til efter cirka 5 uger. Ventetiden i voksenpsykiatrien lå i 2012 på 43 dage.
- **Økonomi:** Udgifterne til den regionale psykiatri udgjorde i 2011 1,1 mia. kr. til børne- og ungdomspsykiatri, 5,4 mia. kr. til voksenpsykiatri og 0,8 mia. kr. til særlige retspsykiatriske afdelinger. Udgifterne pr. patient i børne- og ungdomspsykiatrien varierer mellem regionerne fra ca. 36.000 kr. til knap 68.000 kr. Med økonomiaftalen for 2013 er der prioriteret 200 mio. kr. til at påbegynde en kapacitetsudbygning i psykiatrien med henblik på at forberede indførelse af udrednings- og behandlingsretten i psykiatrien.